

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatti létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytörzsdékben.

Választás előtt.

A döntés előtt a bodajki választókerület mindhárom pártja megfeszíti összes erejét, hogy a másik két partot lehetőleg kisebbitse s a többséget a maga számára biztosítsa. Eddig szelíden esínáltak. Inkább az elvek erejével és hatalmával szállottak sikra, a legutóbbi napokban — a mint halljuk — a személyi momentumokat tolták előtérbe, az erőszakoskodás, a szenvedelmek lángalobbantása volt a cél, melylyel az ellenfél erejének megtörésére, szétrobbantására törekedtek. Ezt halljuk ugy a kormánypart, valamint a független ségi part részéről. A szintér tehát csak a legutóbbi napokban vált csunyává

A függetlenségi part jelöltje, aki — a mi hosszas uszolásunk után — végre mégis kapott egy szál segítséget (Gyapay Pál személyében, teljes erővel dühöng a néppárt azon állásfoglalása ellen, hogy a politikában a keresztények vallását is védelembe veszi. Szinte csudálatos, hogy akad ember, aki ezen még főnnakadni tud. Vajjon nem foglalja-e minden part az országházban valláspolitikával? Nem támadta-e a kormánypart karöltve a függetlenségi párttal, a kereszténységnek, illetőleg a katolicizmusnak alapjait? Tadmán szabad, a védelem azonban legyen teljesen kizárva, a katolikusok ne mozdítsák meg ujjukat sem a maguk szorongatott jogainak oltalmazására. Ezt kívánja a szabadság, a testvériség.

Ki kezdte az egyházpolitikai harcot? A katolikusok semmi esetre sem. Azok szállították évtizedeken keresztül Tisza Kálmán számára a jó és hűséges mamelukokat, fegyvert adtak azoknak a kezébe, a kik hála fejében őket sebeztek meg. Hogy ezt a végtelenségig folytatni nem akarják, hogy valahára a maguk védelmére is követelnek valamit, ezt csak szűk látókörű, az igazságnak és egyenlőségnek csak egyoldalú felfogásával bíró emberek mondhatják soknak.

Széchenyi gróf is ok nélkül mondja, hogy a felekezeti védelmet a harcba vitni nem szabad

Mi sértve érezzük magunkat. Tudjuk azt is, hogy a törvényhozó testületben többségben vannak azok a férfiak, a kik ha újabb támadás történik az egyház ellen, ismét ellenünk foglalnak állást. Miért veszik tehát rossz néven, hogy olyan embereket akar a nép a maga képviselőire a parlamentbe küldeni, a kik, ha kell sikrásszállanak, sőt érdekeikért áldozatokat hozni is képesek.

De ott a néppárt szociális politikája,

melyet a nemzet olyan rétegének védelmére állított fel, a kiktől legtöbbször megfélekedtek eddig. A függetlenségi part az ő közjogi állásfoglalásával kötötte le magát s a 67-es alap lerombolására való küzdelmében megfélekedett arról, hogy a népek mindennapi kenyérért való küzdelme égető kérdéseket vetett a felszínre. S ha újabban foglalja a szociális kérdések kibogozásával, nagyrészt a néppárt akciójának köszönhető, mely a parlamentben állandóan felszínre tartotta e kérdéseket s ha tetszett, ha nem tetszett rákönyyszerítette a törvényhozás figyelmét.

Ha tehát a bodajki választókerület polgárai szeretettel és ragaszkodással veszik körül a néppárt zászlaját, azon legkevésbé sem lehet esodálkozni, hiszen csak arról tesznek tanúságot, hogy megismerték.

A kerülethől egyébiránt a következő sorokat kaptuk:

A keresztesi született fegyvernek meg van az ellenhatása. Gróf Széchenyi szombaton tartotta programbeszédjét Csurgón és Bodajkon a moóri és csurgói esendőség teljes feduzete mellett. A helyi rendőrhatalom állítólag sürőnyt kapott, hogy szombaton Csurgón és Bodajkon olasz munkások akarnak zavart okozni. Ezek ellen indult a fegyveres csapat. Ugyan hol vannak erre olasz munkások és mit keresnek abban a két községben, melyek a szociáldemokraciának még a nevet is alig hallották? Igen ügyes formája ez a hivatalos jelölt hivatalos védelmének, ügyetlen csak annyiban, amennyiben arra szükség nem volt. Meghallgattuk a jelöltet emberséggel, bár egyes kijelentések ugyancsak próbára tették a hallgatóság komolyságát. A gróf ur például ugy iparkodott némi hajlandóságot teremteni pártja irányában, hogy azt akarta bebizonyítani, hogy a néppárt ugyanaz, a mi a kormánypart, mert 67-es alapon áll; ugyanaz, a mi a 48-as part, mert az ország szabadságát akarja, csak nem egyszerre, mint a 48-asok, hanem lassan. A gróf ur állithatja az utóbbi és mi el is hisszük, hogy a 48-asok egy gyékenyen árulnak a kormánylyal, de a néppárttal áltani hasonlónak és kormánypartal, nagyon ügyetlen fogás; hisz a nép ép ugy emlékszik, mint a gróf ur Széll Kálmán és Molnár János azon kölcsönös nyilatkozatára, hogy a kormány és néppárt közt a különbözőeknek „egy egész világ fekszik.“ Ilyen távolságban lakók lehetnek jó ismerősök, de szomszédok talán még sem lehetnek.

Bodajkon pénteken nagy lelkesedéssel fogadták Szeles 48-as jelölt urat a református párt-hívek, ki is jutott nekik az elismerés a katolikusok legyalázásában, a néppárt megvédolásában. Rá egy huszonegy órára ugyanazon lelkes negyvennyolcasok hasonló riadalommal kaptak

kocsira, lóra és fogadták kísérték a . . . kormánypart jelöltjét. A kétlekűek. Ugyan melyik csapja be a másikat? Alighanem együtt csapják be a hazát.

A negyvennyolcasok jelöltjét egy katolikus ur is kísérte a minap, ki egyik református községben jónak látta ily formán deklamálni: Bocsássá meg az Isten, de én is katolikus vagyok. Apám anyám az volt, nem tehetek róla, hogy én nekem annak kellett lenni. Milyen kár, hogy némely ember annyit sem tud, hogy ha őt szülei megkeresztelték, azért még nem katolikus, mert ahhoz még az is szükséges, hogy ugyanazon egy hitet vallja, nem pedig megtagadja. Sohase restelkejjék vallástalansága miatt, mi neki nincsen. No de kortesfégyvernek ez is fegyver.

Az alvidéken és fenn Csókaváránál sohasem beszéltek annyit szénáról és sarjuról, mint most. A néppártiak nem fognak kapni se szénát, se fát. Nem is kell. Hiszen mi maradna akkor azon szavazó polgároknak, kik lelküket vásárra viszik. Bizony széna kell azoknak és fa bot alakjában. Minthogy nagyon sokan nincsenek, jut belőle elég annak is, aki igéri.

A csákkberényi negyvennyolcasok megakadályozták vasárnap a kormányparti jelölt beszédét közbekezdéseikkel. Igen mulatságos lenne, ha a szavazástör közbeszavazással engesztelnék ki a kormányt. Két év alatt ugy megszokták, hogy nem lehetetlen.

A néppárt jelöltje Perczel Béla vasárnap tartotta meg programbeszédét Gánton. Ott volt az egész község apraja-nagya egyaránt, sőt a környékbeli községekbel is igen sokan. Kiséretében volt Zichy Aladár gróf és dr. Kovács Pál országgyűlési képviselők, valamint Luszszenszky Zsigmond báró. A beszédeket, melyek a néppárt programját, eddig elért sikereit és törekvéseit tárták a hallgatóság elé, óriási lelkesedéssel fogadták s biztosra vehető, hogy a község 100%-a a néppárt táborában tomorúl.

A néppárt kilátásai az egész kerületben a legszebbek. Az ellenfelek maguk is elismerik a néppártnak mindkettőjük fölött való fölényét.

Jelenleg Udvary Ferenc, Horváth Dezső, dr. Kovács Pál és Darányi Ferenc képviselők tartózkodnak a kerületben Perczel Béla jelöltségének támogatására.

A belvárosi kath. kör estélye.

Ha a belvárosi katolikus kör mult szerdai thea-estélyét nem mondhatnánk olyanoknak, melynél sikerültebbet produkálni szinte lehetetlen, ugy most bátran azt irhatnánk, hogy a kor ezt a thea-estélyt alaposan lefőzte. Egy szinigazgató a legreklamirozottabb vendégzerepéssel sem képes olyan „felt házat“ produkálni, mint a miylenben a katolikus kör buzdó rendezőseége tegnap gyönyörködhetett. Ekkora erkölcsi siker a legüzzögbb továbbmunkálkodásra lelkesít.

Mai lapunk 4 oldal.

A Székesfehérvári Kereskedelmi Bank zárószámadata az 1903. üzlelévről.

Vagyon. Mérleg-számla. Teher.

	korona		f.		korona		f.
Készpénz és girokövetelés	126012	94		Részvénytőke	300000	—	
Pénzváltóüzlet értékei	50198	72		Tartalékalap	100000	—	
Értékpapírok:				Rendkívüli tartalékalap	50722	43	
330600 K. 4% magy. koronajáradék	93.—	307458.—		Értékpapír-árfolyamkülönbözeti alap	35357	54	
126000 „ 4½ % egyes. bpesti főv. tak. záogl.	100.—	126000.—		Rendelkezés alap	100000	—	
185000 „ 4½ % magy. jelzálogbank záogl.	100.—	185000.—		Ösztöndíj alapítvány	2000	—	
20000 „ 4½ % m. orsz. központi tak. záogl.	100.—	20000.—		Nyugdíjalap	57997	79	
43000 „ 4½ % pesti m. ker. bank közs. kötv.	98.—	42140.—		Betétek	4299196	63	
14000 „ 4½ % első hazai takptr. közs. kötv.	98.—	13720.—		Hitelezők	200552	63	
100000 „ 4% Budapest főv. kölcs. kötvény	91.—	91000.—		Átmeneti tételek	48042	18	
96000 „ 4½ % m. agrárbank járad. kötvény	96.—	92160.—		Nyeresség	54097	89	
20 dr. osztr. magy. bank részvény	1500.—	30000.—					
30 „ pesti m. ker. bank részvény	2500.—	75000.—					
275 „ m. jelzálogbank részvény	460.—	126500.—					
125 „ m. leszáml. és pénzv. bank részv.	420.—	52500.—					
100 „ egy. bpesti főv. takpt. részvény	2100.—	210000.—					
100 „ salgótarjáni kőszénbánya részvény	530.—	53000.—					
25 „ Budap. városi villamos vasut részv.	300.—	7500.—					
Nyugdíjalap értékpapirjai	1431978	—					
Pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék	58350	—					
Váltók	330633	58					
Előleg kölcsönök	881290	46					
Jelzálog kölcsönök	136956	—					
Adósok fedezet mellett és folyószámlán	257190	—					
Intézeti ház	1919163	81					
Átmeneti tételek	40000	—					
	16193	58					
Összesen	5247967	09			5247967	09	

Tartozik. Veszteség- és nyereség-számla. Követel.

	korona		f.		korona		f.
Betétek kamata	166783	28		Kamatok	192864	03	
Folyószámla-kamat	8832	72		Pénzváltóüzlet nyeresége	4500	07	
Tartalékalapok kamata	8860	90		Jutalékok	3039	37	
Kamatadó	17561	60		Értékpapírok adómentes jövedelme	63804	32	
Adó	4252	68		Pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék kamata	14717	94	
Fizetések	16980	—		Intézeti ház jövedelme	2390	63	
Költségek	5740	69					
Veszteség hitelügyleteknél	206	60					
Nyeresség	54097	89					
Összesen	283316	36			283316	36	

Székesfehérvár, 1903. december 31-én.

Ifj. Zichy János gróf s. k., elnök. Karl József s. k., h. elnök. Pápay Nándor s. k., vezérigazgató. Szilágyi Imre s. k., főkönyvelő. Almássy János s. k., pénztáros.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Meisel Ödön s. k., Dr. Pataki Ármin s. k., Karl István s. k.,

A felügyelő bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az alapszabályok és a kereskedelmi törvény intézkedései alapján és megbízásunk folytán a Székesfehérvári kereskedelmi bank ügykezelését és könyvelését a lefolyt 1903. évben rendszeresen ellenőriztük és azokat mindig rendben és kifogástalannak találtuk.

Az igazgató-tanács által elélt terjesztett mérleget és veszteség-nyereség-számlát megvizsgáltuk és ennek eredményeként igazoljuk azt, hogy azoknak minden egyes tétele, valamint az 54097 korona és 89 fillérrel kimutatott nyereség helyes, és a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyező.

A nyereség-felosztásra nézve az igazgató-tanács előterjesztését magunkévá tevén, azt elfogadásra ajánljuk, és kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy az 1903. évi működést illetőleg az igazgató-tanácsnak, úgy nekünk is a felmántvényt megadni méltóztassék.

Megbízásunk lejárván, megtisztelő bizalmukért köszönetet mondunk.

Székesfehérvárott, 1904. január hó 30-án.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI KERESKEDELMI BANK FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA:

Karl István s. k. Meisel Ödön s. k. elnök. Dr. Pataki Ármin s. k.

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában, Székesfehérvárott.